

Tankred Dorst

Dramatiker, Erzähler, Filmemacher, Hörspielautor, Übersetzer

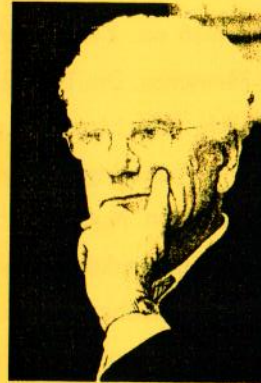
Tankred Dorst wurde am 19.12.1925 in Oberlind, Thüringen, geboren. Sein Vater, Ingenieur und Fabrikant, stirbt 1931. Als 17-jähriger Oberschüler zur Wehrmacht eingezogen, gerät er in Kriegsgefangenschaft und wird bis 1947 in englischen und amerikanischen Lagern interniert. 1950 legt er das Abitur ab und nimmt das Studium der Germanistik, Kunstgeschichte und der Theaterwissenschaften in Bamberg und München auf. Mit dem Komponisten Wilhelm Killmayer gründet Dorst 1953 das studentische Marionettentheater *Das Kleine Spiel*, für das er erste Stücke schrieb. Nach Abbruch des Studiums widmet er sich unterschiedlichen Film-, Funk- und Verlagstätigkeiten. 1960 erleben seine ersten Stücke ihre Uraufführung, so „Die Kurve“ in Lübeck, „Gesellschaft im Herbst“ am Nationaltheater Mannheim und „La Buffonata“ in Heidelberg.

Seit den frühen 70er Jahren verbindet ihn die Zusammenarbeit mit Ursula Ehler, mit der gemeinsam er seine Stücke verfasst. Von den zahlreichen Dramen, die an deutschen und europäischen Bühnen aufgeführt wurden, seien nur beispielhaft „Toller“ (1968), „Eiszeit“ (1973), „Die Villa“ (1976), „Merlin oder Das wüste Land“ (1981), „Parzival“ (1987), „Korbes“ (1988), „Karlos“ (1990), „Herr Paul“ (1994) und „Die Legende vom armen Heinrich“ (1997) genannt. „Die Kurve“ (1960, in Zusammenarbeit mit Peter Zadek) und „Rotmord“ (1969, Fernsehfassung von „Toller“ in der Regie von Peter Zadek) sind für das Fernsehen bearbeitet und verfilmt worden. 1971 entstand der Fernsehfilm „Sand“ (Regie Peter Palitzsch). Bei den Verfilmungen von „Klaras Mutter“ (1978), „Mosch“ (1980) und „Eisenhans“ (1982) führte Dorst selbst Regie. Für die Bühne entstanden auch mehrere Übersetzungen und Bearbeitungen der Werke von Diderot, Moliere und O'Casey.

1962 führte ihn ein Stipendium der Villa Massimo nach Rom, 1973 eine Gastprofessur an Universitäten in Australien und Neuseeland.

Seine Wirken und seine Werke wurden mit zahlreichen Förderpreisen und Auszeichnungen geehrt, u.a. mit dem Gerhart-Hauptmann-Preis (1964), dem Preis der Stadt Florence und dem Lissaboner Theaterpreis (1970), dem Literaturpreis der Bayrischen Akademie der Schönen Künste (1983), dem Mülheimer Dramatikerpreis (1989), dem Georg-Büchner-Preis (1990), dem E.T.A.-Hoffmann-Preis (1996) und dem Max-Frisch-Preis der Stadt Zürich (1998).

درباره‌ی تانکرد دُرسْت

تانکرد دُرسْت Tankred Dorst ۱۹ دسامبر ۱۹۲۵ در «اُبرلیند»، یکی از شهرهای استان تورینگن (آلمان)، به دنیا آمد. پدرش که مهندس و کارخانه‌دار بود، در ۱۹۳۱ زندگی را ترک گفت. در ۱۷ سالگی از دبیرستان به اجبار به سربازی برده شد. هنوز چندی نگذشته بود که وی به دست متفقین گرفتار گشت و تا سال ۱۹۴۷ در اردوگاه‌های آمریکایی و انگلیسی به سر برد.

او در سال ۱۹۵۰ موفق به اخذ دیپلم می‌شود و تحصیل در دانشگاه را در رشته‌های ادبیات آلمانی، تاریخ هنر و تأثرشناسی در شهر «بامبرگ» و مونیخ آغاز می‌کند. با ویلهلم کیلمایر Wilhelm Killmayer آهنگساز به سال ۱۹۵۳ تأثرعروسی دانشجویی خود را با نام «تأثر کوچک» که

نخستین متن‌های نمایشی آن را نیز خود نوشت، افتتاح می‌کند. پس از انصراف از تحصیل دانشگاه به کارهای مختلفی در زمینه‌های فیلم، رادیو و انتشارات می‌پردازد. ۱۹۶۰ نخستین نمایشنامه‌هایش به روی صحنه می‌روند؛ همچون «گردنه» Die Kurve در شهر لوبک، «جامعه در پاییز» Gesellschaft im Herbst در تاتر ملی مانهایم و «بوفوناتا» La Bufonata در شهر هایدلبرگ.

«تولر» (۱۹۶۱)، «عصر یخبندان» (۱۹۷۳)، «ویلا» (۱۹۷۶)، «مرلین یا سرزمین کویری» (۱۹۸۱)، «پارتیسوال» (۱۹۸۷)، «کُریس» (۱۹۸۸)، «کارلس» (۱۹۹۰)، «آقای پاول» (۱۹۹۴) و «افسانه‌ی هاینریش بینوا» (۱۹۹۷) از دیگر آثار نمایشی وی هستند. نمایشنامه‌های «گردنه» (۱۹۶۰) و «مرگ سرخ» (۱۹۶۹) او با همکاری پتر سادک، برای تلویزیونی تنظیم و پخش شدند. از سال ۱۹۷۱ دُرسْت به طور جدی‌تری به عرصه‌ی فیلم پای گذاشت و متن فیلم‌های «مادر کلارا» (۱۹۷۸)، «مُش» (۱۹۸۰) و «هانس آهنین» (۱۹۸۲) را نوشت و کارگردانی کرد.

به کارنامه‌ی فعالیت‌های هنری - ادبی دُرسْت باید برگردان نمایشنامه‌هایی از دیدرو، مولیر و اوکیسی و همچنین جوایز و نشان‌های مختلف از جمله جایزه «ماکس فریش» افزود. تانکرد دُرسْت در حال حاضر در مونیخ زندگی می‌کند.

در شماره ۱۴ کتاب نمایش مقاله‌ی مفصلی به چاپ خواهد رسید که بررسی همه جانبه‌ای بر کارهای نمایشی و زندگی هنری «تانکرد دُرسْت» دارد. علاقمندان را دعوت به خواندن این مقاله می‌کنیم.